

РЕШЕНИЕ

№ 2278

гр. В., 11.07.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – В., 43 СЪСТАВ, в публично заседание на десети юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Т.Л.

при участието на секретаря Д.С.Д.
като разглежда докладваното от Т.Л. Гражданско дело № 20223110101965 по описа за 2022 година
и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано въз основа искова молба на ИВ. Н. Б., ЕГН *****, с адрес: *****, с която против „Уиз Еър Унгария Црт.“, вписано в Търговския регистър към Министерство на правосъдието на Унгария с дружествен номер *****, със седалище и адрес на управление: *****, чрез клона си „УИЗ ЕЪР УНГАРИЯ Црт. - клон Б.“ КЧТ, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: *****, е предявен иск по реда на чл.422 вр. чл.415, ал.1 ГПК, за установяване дължимостта на вземането, за което е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д. №10980/2021 г. по описа на Софийски районен съд, а именно: 782,33 лв., представляваща главница – обезщетение, дължимо на основание чл.7, параграф 1, буква „б“ от Регламент (ЕО) 261/2004, за закъснение на полет ***** Л. (Л.) – В. от 14-15.10.2019 г., ведно със законна лихва от 24.02.2021 г. до изплащане на вземането. Претендират се сторените разноски в исковото и в заповедното производство.

Претендираните права произтичат от следните обстоятелства:

Ищцата има качеството на пътник по договор за въздушен превоз, съгласно закупен на нейно име самолетен билет от въздушния превозвач „Уиз Еър Унгария Црт.“ за дестинацията Л. (Л.) – В., полет номер *****. Номерът на приетата/регистрирана резервация (бордна карта) на „Уиз Еър Унгария Црт.“ за горепосочения полет е *****. Полетът е предвидено да се осъществи по следното разписание: излитане от летище Л. (Л.) на 14.10.2019г. в 21:15 ч. и краен пункт на пристигане - летище В., на 15.10.2019

г. в 02:40 ч. (местно време). Осъществяването на полета за посочения период е потвърдено от въздушния превозвач „Уиз Еър Унгария Црт.“ На 14.10.2019г. ищцата се представя на гишето за регистрация на летището в Л. (Л.), както е предвидено и в часа преди излитане на горепосочения полет, съгласно потвърдената резервация. Самолетът не излита по предварително договореното разписание, съгласно потвърдена резервация от „Уиз Еър Унгария Црт.“, като полетът Л. (Л.) – В. е реализиран и пристига в крайния пункт - летище В. на 15.10.2019 г., със закъснение от над 3 часа. Полет ***** е забавен спрямо предварителното разписание. Забавено е пристигането на пътника след времето по разписание с над три часа. Разстоянието на полета от летище Л. (Л.) до летище В. е над 1500 километра (заминаване от летище до летище, намиращо се на територията на държава-членка).

На 16.10.2019 г. ИВ. Н. Б. предявява извънсъдебна претенция към „Уиз Еър Унгария Црт.“ за изплащане на обезщетение за сумата от 400 EUR (левовата и равностойност от 782,33 лв.), във връзка със закъснението на полет номер ***** Л. (Л.) - В. от 14-15.10.2019г. Претенцията е предявена чрез упълномощеното от нея дружество „КЛЕЙМХЕЛП“ ЕООД, което има право да представлява ищцата и да извършва правни действия, и получава дължимото на пътника обезщетение от въздушния превозвач. Проведена е кореспонденция с „Уиз Еър Унгария Црт.“, в която превозвачът признава наличието на закъснение при полета на ИВ. Н. Б. (полет номер ***** Л. (Л.) - В. от 14-15.10.2019г.), съответно качеството на редовен пътник на ищцата, но не изплаща претендираното обезщетение. От страна на „Уиз Еър Унгария Црт.“ не е мотивирано и доказано по надлежен ред, че е налице действително извънредно обстоятелство извън контрола на превозвача за горепосочения полет, което да освободи превозвача от отговорност за изплащане на обезщетение. Налице е закъснение от над 3 часа, като този дълъг период на закъснение не може да се оправдае, защото превозвачът не е предприел нужните мерки за предотвратяване на закъснението на полета. Твърди, се че от страна на „Уиз Еър Унгария Црт.“ не са извършени и своевременно необходимите действия за осигуряване на въздухоплавателното средство, за да може в срок да се извърши полетът. От страна на превозвача не са взети всички необходими мерки, за да се избегне въпросното закъснение на полета. В тази връзка „Уиз Еър Унгария Црт.“ напълно неоснователно не е заплатило обезщетение за закъснението на полет номер ***** Л. (Л.) – В. от 14-15.10.2019 г. Твърди се, че на основание чл. 7, параграф 1, буква „б“ от Регламент (ЕО) 261/2004 (на Европейския Парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети, и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 295/91) за „Уиз Еър Унгария Црт.“, действащо чрез клон си „УИЗ ЕЪР УНГАРИЯ Црт. - клон Б.“ КЧТ, е възникнало задължението да изплати на ИВ. Н. Б. обезщетение за закъснение при изпълнение на полет ***** Л. (Л.) - В. от 14 - 15.10.2019г. в размер на 782,33 лева (равностойност на 400 евро), заедно със законната лихва върху главницата за периода от входиране на заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК с вх. № 23014414 от 24.02.2021 г. до окончателното изплащане на вземането.

В срока по чл.131 ГПК, ответникът оспорва предявения иск. Въвежда

възражение, че правото на иск на ищеца за заплащане на обезщетение на основание чл.7, ал.1, буква „б“ от Регламент (ЕО) №261/2004 на Европейския парламент и на Съвета е погасено поради изтекла погасителна давност от 1 година. Твърди, че Регламент 261 от 2004 г. не съдържа специални разпоредби, касаещи сроковете на погасителната давност на вземането за парично обезщетение при закъснял или отменен полет, поради което в съответствие със задължителната тълкувателна практика на Съда на ЕС, обективизирана в Решение от 22.11.2012 г. по дело на Съда на ЕС С -139/11, приложимо е националното право на държавата - членка, чийто съд разглежда конкретния спор. Поради това приложим материален закон в конкретния случай е българският закон. Общата погасителна давност съгласно българския материален закон е 5 години, но тази давност не е приложима по настоящото дело. Съгласно разпоредбите на редица закони са налице въведени изключения от общия ред, касаещи сроковете на погасителната давност, в едно от които попадат и исковете за обезщетения, свързани с договорите за превоз на пътници с различни превозни средства. Сочи, че правилата по отношение на договорите за превоз на пътници и товари на първо място са уредени в чл.367 и сл. от Търговския закон, като съгласно чл.379 ТЗ, особените правила за отделните видове превози се уреждат в отделни закони. В случая правилата, отнасящи се до въздушните превози на пътници и товари, се уреждат от Закона за гражданското въздухоплаване (в редакция бр.16 от 2021 г.). Съгласно разпоредбата на чл.135 от Закона за гражданското въздухоплаване „Правото на иск срещу превозвача по международните и вътрешните превозни договори се погасява в едногодишен срок, считано от деня на пристигането на въздухоплавателното средство в местоназначението, от деня, в който въздухоплавателното средство е трябвало да пристигне, или от деня на прекратяване на превоза.“ Отговорността, въведена с Регламент 261/2004 г. е договорна –възниква само по отношение на лице, което е изправна страна по договор за въздушен превоз. В конкретния случай превозният договор е международен и полетът е изпълнен с закъснение на 15.10.2019 г., когато е кацнал на летище В.. Правото на иск срещу превозвача е погасен с изтичането на едногодишна давност. Давността започва да тече от пристигането на въздухоплавателното средство в местоназначението (при закъснение) или от деня, в който въздухоплавателното средство е трябвало да пристигне в местоназначението (при отмяна). Заявлението за издаване на Заповед за изпълнение е депозирано на 24.02.2021 г., поради което правото на иск на ищеца срещу ответника - превозвач е погасено.

Твърди, че доказателство, че предвидената кратка погасителна давност по чл.135 от Закона за гражданското въздухоплаване е приложима в случаите на искове по чл.7, пар.1 от Регламент (ЕО) 261 от 2004 г., е изменението на Закона за гражданското въздухоплаване от 23.02.2021 г. (ДВ бр.16 от 2021). В ал.2 и ал.3 на чл.135 ЗГВ се посочват изисквания за предявяване на претенция за получаване на обезщетения по Регламент 261/2004 г. Съгласно Мотивите към проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за гражданското въздухоплаване, с пар.41 от законопроекта се предлага изменение на чл.135 ЗГВ. Посочва се изрично, че при обработване на жалби по Регламент (ЕО) №261 от 2004 г. от специализирания орган при срокове по-дълги от една година, се стига до невъзможност за удостоверяване на обстоятелствата при

изпълнението на даден полет, което може да доведе до неефективно упражняване на контролните действия на органа на гражданското въздухоплаване. С оглед на това се предвижда по-кратък давностен срок от една година за предявяване на исковете по Регламент 261 от 2004 г. Поради това, твърди, че предвидената погасителна давност от 1 година на чл.135 ЗГВ обхваща и исковете за обезщетения срещу въздушния превозвач по Регламент 261/2004 г. Позовавайки се на специалната норма на чл.135 ЗГВ (в редакцията след изменението в ДВ бр. 16 от 2021 г.), счита, че едногодишната давност е започнала да тече от деня, в който самолетът е кацнал на летище В., а именно на 15.10.2019 г., като искът за обезщетение по чл.7, пар.1, б. „б“ от Регламент №261/2004 г. е погасен по давност на 15.10.2020 г. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение по заповедното производство е подадено на 24.02.2021 г., което е след изтичане на едногодишната погасителна давност. Признава, че редовен полет W6 4502 от летище Л. до летище В. е имал закъснение от 3 ч. и 13 м. Като причината за закъснението на полет W6 4502 от летище Л. до летище В. сочи извънредно обстоятелство, а именно: наложени ограничения на СЛОТ-а на предходния полет на въздухоплавателното средство.

До приключване на съдебното дирене, по делото не са представени доказателства за изплащане на претендираните от ищеца суми.

Варненският районен съд, като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, приема за установено, от фактическа страна, следното:

Налице е успешно проведено производство по чл.410 ГПК. В полза на ищеца е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч.гр.д.№10980/2021 г. по описа на Софийски районен съд, с която, в полза на ищеца са присъдени следните суми: 782,33 лв., представляваща обезщетение на основание Регламент (ЕО) 261/2004 за закъснение на полет, ведно със законната лихва от 24.2.2021г. до плащане на вземането, и 325 лв. разноски по делото, а именно: 25 лв. държавна такса и 300 лв. възнаграждение на адвокат. Срещу издадената заповед длъжникът подава възражение в срок, при което, след дадени от съда указания, ищецът предявява иск срещу ответника за установяване дължимостта на сумите по горепосочената заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК.

Като безспорни и ненуждаещи се от доказване по настоящото дело са приети следните обстоятелства: ищцата има качеството на пътник по договор за въздушен превоз, сключен с превозвача „Уиз Еър Унгария Црт.“, за дестинацията Л. (Л.) - В., полет номер *****, който е предвидено да се осъществи по следното разписание: излитане от летище Л. (Л.) на 14.10.2019г. в 21:15 ч. и краен пункт на пристигане - летище В., на 15.10.2019 г. в 02:40 ч. (местно време). Приетата/регистрирана резервация (бордна карта) на ищцата, за горепосочения полет е *. Редовен полет W6 4502 от летище Л. до летище В. е пристигнал в крайния пункт – летище В. със закъснение от 3 часа и 13 минути.

Посочените обстоятелства се установяват и от представената по делото бордна карта по резервация */*.

Видно от представената към исковата молба извънсъдебна претенция от 16.10.2019 г. на посочената дата ищцата ИВ. Н. Б. е предявила извънсъдебна претенция към ответника „Уиз Еър Унгария Црт.“ за изплащане на

обезщетение за сумата от 400 EUR (левовата и равностойност от 782,33 лв.), във връзка със закъснението на полет номер ***** Л. (Л.) - В. от 14-15.10.2019 г. Претенцията е предявена от дружество „КЛЕЙМХЕЛП“ ЕООД, надлежно упълномощено от ищцовата страна, съгласно представените пълномощни от 23.12.2019 г. и 15.10.2019 г.

В представеното на л.17 от делото извлечение от 27.04.2022 г. от интернет сайт www.gcmap.com е отразено, че разстоянието между Л., (Летище Л.), Б., В. и В. е 2310 км.

При така установената фактическа обстановка се налагат следните правни изводи.

Предявеният иск намира правно основание в разпоредбите на чл. 422 вр. чл.415 ГПК вр. чл.79, ал.1, пр.1 ЗЗД. Същият е допустим, поради което съдът дължи произнасяне относно основателността му. В настоящия случай приложение намира разпоредбата на чл. 7, параграф 1, б. б) от Регламент (ЕО) № 261/2004 г. на Европейския парламент и на Съвета от 11 февруари 2004 година относно създаване на общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда и отмяна или голямо закъснение на полети и за отмяна на Регламент (Е.) № 295/91.

Съгласно разпределението на доказателствената тежест в процеса, предвидено в разпоредбата на чл. 154 ГПК, всяка от страните е длъжна да установи фактите, на които основава своите искания и възражения. По предявения положителен установителен иск, в тежест на ищеца е да докаже наличието на валидна облигационна връзка между него и ответника, със сочените параметри; своята изправност по сключения договор; ден и час на полета и време на реалното му извършване; закъснението в осъществения полет, в сочения от ищеца времеви период, основанието за заплащане на претендираната сума, размер на иска. В тежест на ответника е да докаже въведеното с отговора на исковата молба възражение, че правото на иск за ищеца е погасено с изтичане на едногодишна погасителна давност.

С приемане на Регламент № 261/2004 на Европейския парламент и на Съвета се създават общи правила за обезщетяване и помощ на пътниците при отказан достъп на борда или голямо закъснение на полети. Правото на обезщетение по Регламента се основава на отговорността, която следва да носи въздушният превозвач за неизпълнение на поети задължения по сключения с пътника договор за превоз, да осъществи предвидения полет, при предварително определени и приети от пътника, начален час и времетраене. Отговорността за репарирание на вреди вследствие неизпълнение на договорно задължение е по чл.79 ЗЗД вр. чл.82 ЗЗД. В случая неудобството за пътника е причинено от неизпълненото договорно задължение на превозвача да осъществи полета при първоначално обявените часове на излитане и пристигане, поради което отговорността на ответника да обезщети търпените от ищеца вреди е договорна. Съгласно разрешението дадено с ТР № 4/29.01.2013 г. по т.д. № 4/2012 г. на ВКС, ОСГТК, неизпълнението на договорно задължение може да е основание за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, доколкото те са пряка и непосредствена последица от неизпълнението и са могли да бъдат предвидени при пораждане на задължението.

Съдът, с оглед приетите за безспорни обстоятелства по делото и

представените писмени доказателства намира, че между страните е налице валидно облигационно отношение, възникнало въз основа сключен договор за въздушен превоз, за дестинацията Л. (Л.) - В., полет номер *****. Полетът е пристигнал в крайния пункт – летище В. със закъснение от 3 часа и 13 минути. Не е спорно обстоятелството, че полетът е на разстояние над 1500 км, съгласно представеното по делото извлечение от 27.04.2022 г. от интернет сайт www.gcmap.com.

С разпоредбите на чл.5, чл.6, чл.7 и чл.8 от Регламент (ЕО) № 261/2004 са регламентирани правата на пътниците при закъснение и отмяна на въздушен полет, когато същият е с начална или крайна точка летище на територията на Европейския съюз. С решение от 19.11.2009 г. по съединени дела С-402/07 г. и С-403/07 г. на СЕС е дадено тълкуване на разпоредбите на чл.5, чл.6 и чл.7 от Регламент (ЕО) № 261/2004, в смисъл, че за целите на прилагането на правото на обезщетение, пътниците на закъснели полети следва да се приравнят на пътниците на отменени полети, както и че същите имат правата по чл.7 от Регламент (ЕО) № 261/2004, когато поради закъснение на полет претърпяват загуба на време, равна на или по-голяма от три часа, т.е. когато са достигнали до своята крайна точка на пътуване три или повече часа след определения от превозвача час на пристигане по разписание.

Съгласно разпоредбата на чл.7, §1 вр. §4 от Регламент (ЕО) № 261/2004, размерът на обезщетението се определя в зависимост от разстоянието между отправната и крайна точка на полета, измерени по дъгата на големия кръг. В процесния случай, размерът на дължимото обезщетение възлиза на сумата от 400 евро, съгласно чл.7, §1 б. „б“ от Регламент (ЕО) № 261/2004, който определя този размер на обезщетение, дължим за всички полети на територията на Общността над 1500 километра и за всички други полети между 1500 и 3500 километра. По делото не се представят доказателства, а и не се твърди наличие на извънредни обстоятелства, които да освобождават ответника от отговорност, по смисъла на чл.5, ал.3, вр. чл.14 и чл.15 от Регламент №261/2004 на ЕО.

Спорно между страните остава обстоятелството дали вземането на ищеца е погасено по давност, каквото възражение въвежда ответникът с отговора на исковата молба. Според последния, с изтичане на едногодишния давностен срок, предвиден с разпоредбата на чл.135 ЗГВ, правото на иск за ищеца е погасено, поради което и предявеният иск се явява неоснователен.

Съдът намира възражението за неоснователно, като аргументите за този извод са следните.

С Регламент (ЕО) № 261/2004 не е определен давностен срок за предявяване на искове против въздушни превозвачи, пред националните съдилища. Уреждането на този въпрос е предоставено на законодателството на държавите – членки на ЕС. Така, с решение от 22.12.2012 г. по дело С-139/11 е прието, че срокът за предявяване на исковите, които имат за предмет изплащане на предвиденото в членове 5 и 7 от Регламент (ЕО) № 261/2004 обезщетение, се определя съгласно правилата на всяка държава членка относно погасяването на правото на иск.

Съгласно чл.111, б. „б“ ЗЗД, вземанията за обезщетения и неустойки от неизпълнен договор се погасяват с изтичане на тригодишен давностен срок. Вземането на ищеца за обезщетение е станало изискуемо от момента на

осъществяване на полета – 15.10.2019 г., на основание чл.114 ЗЗД, като правото на иск би било погасено с изтичане на три години от тази дата – 15.10.2022 г. Към датата на подаване на заявлението в съда, вземането на ищеца не е погасено по давност, поради което възражението на ответника се явява неоснователно.

Следва да се посочи, че дори да се възприеме становището на последния и давностният срок да се определи съгласно разпоредбата на чл.135, ал.1 ЗГВ, която съдът намира за неприложима в процесния случай, доколкото не се касае за липси и повреди на багажи или товари, а за обезщетение по Регламент № 261/2004 при закъснели полети, възражението на въздушния превозвач отнова се явява неоснователно. С посочения законов текст, в редакцията въведена със ЗИД на ЗГВ обн. ДВ бр.16 от 23.02.2021 г., е предвидено, че правото на иск срещу превозвача по международните и вътрешните превозни договори се погасява в едногодишен срок, считано от деня на пристигане на въздухоплавателното средство в местоназначението, от деня, в който въздухоплавателното средство е трябвало да пристигне, или от деня на прекратяване на преvoза. До изменението на посочената законова разпоредба е действала редакцията от приемане на закона обн. ДВ бр. 92 от 1972 г. предвиждаща по-дълъг давностен срок, а именно – 2 години. В процесния случай, полетът е осъществен на 14.10.2019 г. – 15.10.2019 г., а заявлението, образувано в ч.гр.д. №10980 по описа на Софийски районен съд е подадено на 24.02.2021 г. Съгласно чл.5, ал.5 КРБ, всички нормативни актове се публикуват и същите влизат в сила три дни след обнародването им, освен когато в тях е определен друг срок. С §50 от ЗИД на ЗГВ обн. ДВ бр.16 от 23.02.2021 г. е предвидено, че само определени разпоредби, с които се изменят текстове на ЗГВ, влизат в сила 12 месеца след обнародване на закона в „Държавен вестник“, като по отношение на §40, с който се изменя чл.135 ЗГВ не се прилага този по-дълъг vacation legis. Доколкото не е определен срок, съгласно който правната норма да произведе действие с начален момент, различен от предвидения с чл.5, ал.5 КРБ, то следва да се приеме, че към датата на подаване на заявлението в съда – 23.02.2021 г., приложима е първоначалната редакция на чл.135 ЗГВ и правото на ищеца се погасява с изтичане на по-дългия давностен срок – 2 години.

При горните доводи, съдът намира предявения иск за основателен, поради което същият следва да бъде уважен изцяло. Ответникът дължи и законната лихва, считано от 24.02.2021 г. – датата на подаване на заявлението в съда до окончателното изплащане на задължението.

С оглед изхода от спора и на основание чл.78, ал.1 ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати сторените от ищеца разноски в общ размер на 425 лева, за които е представен списък по чл.80 ГПК.

В съгласие с т. 12 от ТР № 4/2013 от 18.06.2014 г. по т.д.№ 4/2013 г. на ОСГТК, ВКС, съдът, който разглежда иска, предявен по реда на чл. 415, ал. 1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени в заповедното производство, като в полза на ищеца следва да се присъди сумата от 325 лева.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, по реда на чл.422, ал.1 вр. чл.415, ал.1 ГПК, че „Уиз Еър Унгария Црт.“, вписано в Търговския регистър към Министерство на правосъдието на Унгария с дружествен номер *****, със седалище и адрес на управление: *****, чрез клона си „УИЗ ЕЪР УНГАРИЯ Црт. - клон Б.“ КЧТ, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: *****, ДЪЛЖИ НА ИВ. Н. Б., ЕГН *****, с адрес: *****, вземането, за което е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК по ч.гр.д. №10980/2021 г. по описа на Софийски районен съд, а именно: 782,33 лв., представляваща главница – обезщетение, дължимо на основание чл.7, параграф 1, буква „б“ от Регламент (ЕО) 261/2004, за закъснение на полет ***** Л. (Л.) – В. от 14-15.10.2019 г., ведно със законна лихва от 24.02.2021 г. до изплащане на вземането.

ОСЪЖДА „Уиз Еър Унгария Црт.“, вписано в Търговския регистър към Министерство на правосъдието на Унгария с дружествен номер *****, със седалище и адрес на управление: *****, чрез клона си „УИЗ ЕЪР УНГАРИЯ Црт. - клон Б.“ КЧТ, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: ***** ДА ЗАПЛАТИ НА ИВ. Н. Б., ЕГН *****, с адрес: *****, сторените разноски по делото в размер на 425 лева и разноските по ч.гр.д.№10980 по описа на Софийски районен съд за 2021г., в размер на 325 лева, на осн. чл.78, ал.1 ГПК.

Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Варненски окръжен съд, в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – В.: _____